

รายงานการเข้าร่วมโครงการเอพีโอ

22 - CL - 16 - GE - TRC - A :

Training course on Productivity Gainsharing in Agribusiness Enterprises

ระหว่างวันที่ 13 - 18 มีนาคม 2566
ณ กรุงอิสลามาบัต สาธารณรัฐอิสลามปากีสถาน

จัดทำโดย นางสาวพัชรินทร์ ลังกาปอน
เศรษฐกรปฏิบัติการ กรมประมง
วันที่ 24 เมษายน 2566

เสนอต่อ

องค์การเพิ่มผลผลิตแห่งเอเชีย
(Asian Productivity Organization)

และ

สถาบันเพิ่มผลผลิตแห่งชาติ
(Thailand Productivity Institute)

ส่วนที่ 1 เนื้อหา/องค์ความรู้จากการเข้าร่วมโครงการ

1.1 ที่มาและวัตถุประสงค์ของโครงการโดยย่อ

การแบ่งผลประโยชน์แบบ Gainsharing เป็นระบบการจ่ายค่าจ้างอีกแนวทางหนึ่งขององค์กร ซึ่งคำนึงถึงผลงานของการจ้างงานเป็นหลัก โดยนายจ้างและลูกจ้างต่างจะได้รับผลประโยชน์ที่เพิ่มขึ้นร่วมกันจากผลงานหรือเป้าหมายที่มีการดำเนินงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ หรือมีกระบวนการทำงานที่ดีขึ้น ซึ่งเป็นเรื่องที่ภาคอุตสาหกรรมได้นำแนวคิดมาปรับใช้แล้ว และยังคงใช้ระบบนี้อย่างต่อเนื่อง อย่างไรก็ตาม การประยุกต์หรือการปรับใช้ในภาคการเกษตร ภาคธุรกิจการเกษตร รวมถึงกลุ่มประเทศสมาชิกของ APO ยังคงต้องให้การสนับสนุน เนื่องจากการนำมาปรับใช้ในการเพิ่มผลผลิตในภาคการเกษตรยังไม่แพร่หลาย ยกเว้นประเทศญี่ปุ่น ไต้หวันและเกาหลีใต้ ทั้งนี้ การผลิตที่ใช้โมเดล Gainsharing จะเป็นการแบ่งปันองค์ความรู้ ประสบการณ์ ศักยภาพการผลิต และการสนับสนุนการเพิ่มกำลังการผลิตสินค้าในภาคเกษตร เมื่อลูกจ้างมีส่วนร่วมในการผลิตในภาคอุปทานการผลิตสินค้าเกษตร จนเกิดความรู้สึกร่วมกันในการเป็นเจ้าของกิจกรรม ซึ่งมีการพูดคุยแลกเปลี่ยนความรู้ระหว่างนายจ้างและลูกจ้าง มีแรงจูงใจในการทำงาน มีการทำงานได้ดี ลดขั้นตอนการทำงาน จนไปถึงการสร้างนวัตกรรมใหม่ๆ โดยเป็นแนวทางนำไปสู่การเพิ่มผลผลิตเกษตรในอนาคต และเจ้าของกิจการได้รับผลประโยชน์จากผลผลิตที่เพิ่มขึ้นและประสิทธิภาพในการทำงาน รวมถึงผู้ทำงานได้รับผลตอบแทน ทั้งในรูปแบบตัวเงิน ความรู้ ประสบการณ์ โอกาสในการทำงาน ความเชื่อมั่นในการทำงานที่เหมาะสมแท้จริงตามเป้าหมายของงาน ในกรณีประเทศฟิลิปปินส์ ที่ได้แนวทาง Gainsharing ไปปรับใช้ ทำให้มีการผลิตดี สินค้ามีคุณภาพ โดยการปรับค่าจ้างให้เหมาะสมและกระตุ้นให้เยาวชนคนรุ่นใหม่เข้ามาส่วนร่วมในภาคการเกษตร รวมถึงการสนับสนุนเกษตรกรรายย่อยและกลุ่ม SMEs ในภาคเกษตร ส่งเสริมและสนับสนุนแนวคิดและแนวปฏิบัติการแบ่งปันผลประโยชน์ร่วมกัน (Gainsharing) ไปใช้ตลอดห่วงโซ่อุปทานการผลิตภาคเกษตร อย่างไรก็ตาม เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตตลอดห่วงโซ่อุปทานการผลิตอาหาร องค์ความรู้ในการนำเครื่องมือมาประยุกต์ใช้ การวิเคราะห์อุปสรรคและความเสี่ยง การให้ความร่วมมือแลกเปลี่ยนประสบการณ์ และส่งเสริมศักยภาพในภาคเกษตรให้สามารถแข่งขันได้อย่างยั่งยืน องค์การเพิ่มผลผลิตแห่งเอเชีย (Asian Productivity Organization หรือ APO) หน่วยงานเพิ่มผลผลิตแห่งชาติของประเทศสมาชิกปากีสถาน (National Productivity Organizations หรือ NPO) และกลุ่มประเทศสมาชิก APO จึงได้ร่วมดำเนินการจัดโครงการในครั้งนี้

โครงการ 22 - CL - 16 - GE - TRC - A : Training course on Productivity Gainsharing in Agribusiness Enterprises หรือ โครงการอบรมเชิงปฏิบัติการการเพิ่มผลผลิตแบบการแบ่งปันผลประโยชน์ร่วมกันในภาคธุรกิจเกษตร ซึ่งดำเนินการอบรม ณ โรงแรม Best Western Premier Islamabad ณ กรุงอิสลามาบัต ประเทศสาธารณรัฐอิสลามปากีสถาน ระหว่างวันที่ 13 - 17 มีนาคม 2566 โดยมีวัตถุประสงค์ของโครงการที่สำคัญ ได้แก่

1. เพื่อเสริมสร้างความรู้พื้นฐาน การรับรู้เกี่ยวกับแนวคิดการแบ่งผลประโยชน์ร่วมกัน ซึ่งแตกต่างจากการแบ่งปันผลกำไร ตลอดจนการจัดการ และการออกแบบแบบจำลองการเพิ่มผลผลิตในภาคธุรกิจการเกษตร
2. เพื่ออภิปรายให้ความรู้และพัฒนาทักษะที่จำเป็นสำหรับนำมาปรับใช้และเผยแพร่ในภาคธุรกิจการเกษตร
3. เพื่อร่วมกันพิจารณาปัญหาและอุปสรรค ร่วมแลกเปลี่ยนแนวทางการปฏิบัติที่ดีเกี่ยวกับการแบ่งปันผลประโยชน์สำรวจโอกาสและแนวโน้มการเพิ่มผลผลิต รวมถึงการให้คำปรึกษาแนะนำกับประเทศในกลุ่มสมาชิก

ทั้งนี้ มีผู้เข้าร่วมโครงการอบรมเชิงปฏิบัติ จำนวน 31 ราย จากประเทศสมาชิก 11 ประเทศ ประกอบด้วยประเทศบังกลาเทศ กัมพูชา อินโดนีเซีย มองโกเลีย เนปาล ปากีสถาน ฟิลิปปินส์ ศรีลังกา ไทย ตุรกี และเวียดนาม ซึ่งมีวิทยากรผู้ให้ความรู้หลัก จำนวน 3 ท่าน ประกอบด้วย

1) Mr. Sakiul Millat Morshed กรรมการบริหารองค์กรการส่งเสริมให้เกษตรกรรวมพื้นที่เพื่อเลี้ยงปลานิลในช่วงฤดูมรสุมและน้ำท่วมและเพาะปลูกข้าวในช่วงพ้นฤดูมรสุม (Shikha Shastha Unnayan Karzakram : SHISUK) ประเทศบังกลาเทศ นำเสนอกรณีศึกษา SHISUK องค์กรที่ดำเนินงานเกี่ยวกับด้านการพัฒนาชุมชนและเกษตรกรอย่างยั่งยืน รวมถึงอาหารจากสัตว์น้ำที่ปลอดภัย ซึ่งนำแนวคิดการแบ่งผลประโยชน์ร่วมกันมาปรับใช้ในการเลี้ยงปลา

2) Dr. Sugumaran Muniretnam ที่ปรึกษาหลัก APO จากประเทศมาเลเซีย นำเสนอข้อมูลเกี่ยวกับการเพิ่มผลผลิตจากการนำรูปแบบ PGS มาปรับใช้ในแต่ละประเทศกลุ่มสมาชิก APO ตลอดจนความสำคัญและสถานการณ์การผลิตในภาคธุรกิจการเกษตร และ

3) Dr. Ghulam Sadiq Afridi ผู้แทนจากสถาบันวิจัยการเกษตรแห่งปากีสถาน ประเทศปากีสถาน นำเสนอเกี่ยวกับทฤษฎีเศรษฐศาสตร์ และการกำหนดนโยบายของภาครัฐ

1.2 เนื้อหา/องค์ความรู้ที่ได้จากกิจกรรมต่างๆ

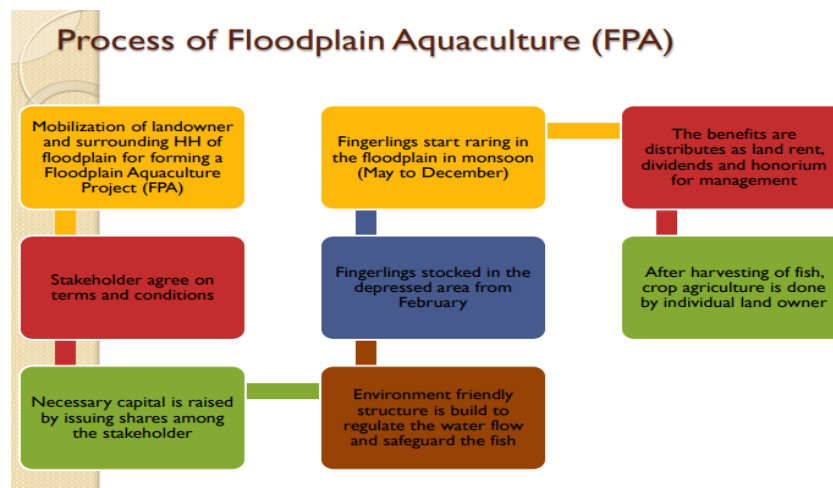
■ การบรรยาย

1. Mr. Sakiul Millat Morshed บรรยายเกี่ยวกับ SHISUK องค์กรที่ดำเนินงานเกี่ยวกับด้านการพัฒนาชุมชนและเกษตรกรรมอย่างยั่งยืน รวมถึงอาหารจากสัตว์น้ำที่ปลอดภัย ซึ่งนำแนวทางการแบ่งผลประโยชน์ร่วมกันมาปรับใช้ในการเลี้ยงปลาในฤดูมรสุมและน้ำท่วม ดังนี้

ในกรณีศึกษาแนวทางพัฒนาวิสาหกิจชุมชนรูปแบบการเพิ่มผลผลิตที่ประสบความสำเร็จในบังกลาเทศ เนื่องจากช่วงฤดูมรสุมของบังกลาเทศเกิดน้ำท่วมหนักครอบคลุมพื้นที่มากกว่า 2.83 ล้านเฮกตาร์ แต่จากปัญหาเมื่อในอดีตกลายมาเป็นการพัฒนาทรัพยากรน้ำเพื่อส่วนรวม เพิ่มการเติบโตของผลผลิตและผลประโยชน์ไปด้วยกัน เป็นแหล่งน้ำที่สำคัญสำหรับการผลิตโปรตีนจากสัตว์น้ำและแบ่งปันผลประโยชน์ภายในกลุ่ม โดยภาพรวมการเพาะเลี้ยงปลาในพื้นที่น้ำท่วมมีผลผลิตเฉลี่ย 150 -350 กก./ไร่ และคิดเป็นผลผลิตในกลุ่มระบบ Daudkandi มากกว่า 4 ล้านตัน/เฮกตาร์ ซึ่งการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำในพื้นที่น้ำท่วม ทำให้มีผลผลิตปลาในของประเทศเพิ่มขึ้น 1% เมื่อเทียบกับการเพาะเลี้ยงในฤดูกาลตามปกติ หรือคิดเป็นผลผลิตปลาในเพิ่มขึ้น 0.1 ล้านตัน/ปี ทั้งนี้ ทางกลุ่มฯ ได้ยึดหลักการพัฒนาการเกษตรที่ยั่งยืนและเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม ชุมชนมีความคิดริเริ่มร่วมกัน รวมถึงพัฒนากลุ่มตามศักยภาพในท้องถิ่นหรือการพัฒนาทรัพยากรน้ำเพื่อส่วนรวม (Common Resources Pool : CRP) โดยมีแนวความคิดในการพัฒนากลุ่ม ดังนี้

1. พัฒนากลุ่มเป็นองค์กรผู้ผลิต
 - พัฒนาหน่วยงานธุรกิจในรูปแบบสหกรณ์
 - สร้างแรงจูงใจในการผลิตและสร้างผลกำไรให้กับองค์กร
 - บริหารจัดการกลุ่มตามหลักประชาธิปไตย
2. ชุมชนท้องถิ่นมีส่วนร่วมในการเป็นเจ้าของธุรกิจ
 - สร้างรายได้และการจ้างงานให้กับชุมชน
 - สมาชิกในชุมชนมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ การจัดการ และการดำเนินการผลิต
 - สมาชิกในชุมชนมีความสำคัญเป็นอันดับแรก
3. มุ่งเน้นการมีส่วนร่วมของชุมชนขนาดใหญ่ที่ไม่ใช่สำหรับเป้าหมายเฉพาะกลุ่ม

ทั้งนี้ ผู้คนในชุมชนจะเกิดการแบ่งปันและแลกเปลี่ยนความคิด มุมมอง วิสัยทัศน์ โดยมีจุดประสงค์ร่วมกัน และการอยู่ร่วมกันอย่างสันติ จนพัฒนาเป็นความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างสมาชิกในชุมชน อย่างไรก็ตาม บังกลาเทศเรียกโมเดลนี้ว่า กลุ่ม Daudkandi มีขอบเขตด้านภูมิศาสตร์และความรู้สึกเป็นเจ้าของที่ดินร่วมกันในช่วงที่น้ำท่วมหนัก โดยเฉพาะความสัมพันธ์ทั้งเจ้าของผู้มีการมสิทธิ์ที่ดินและผู้ที่ไม่มีการมสิทธิ์ที่ดินแต่อาศัยอยู่ในชุมชนเพื่อใช้ทรัพยากรแหล่งน้ำร่วมกันในการเพาะเลี้ยงปลา โดยสมาชิกมีส่วนร่วมตั้งแต่ด้านอุปทานการผลิตตลอดจนอุปสงค์ความต้องการบริโภคแหล่งโปรตีนในราคาที่สมเหตุสมผล อย่างไรก็ตาม การดำเนินกิจกรรมนี้ได้ตอบโจทย์เป้าหมายตามหลัก SDGs ได้แก่ ข้อที่ 1 No poverty กลุ่มฯ ดำเนินการกระจายรายได้ให้กับผู้คนในชุมชน ข้อที่ 2 Zero hunger ผู้บริโภครายได้ไม่น้อยมีกำลังซื้อ สามารถเข้าถึงแหล่งโปรตีนได้ในราคาถูก ข้อที่ 3 Good health and well - being สมาชิกในชุมชนมีสภาพแวดล้อมที่เอื้ออำนวยต่อการมีโภชนาการด้านอาหารที่ดีขึ้น ข้อที่ 8 Good jobs and economic growth สร้างโอกาสในการประกอบอาชีพใหม่ มีการจ้างงานในชุมชนเพิ่มขึ้น รวมถึงการเพิ่มผลผลิตภาคเกษตรและการเติบโตทางเศรษฐกิจ สุดท้ายข้อที่ 10 Reduced inequalities ส่งเสริมการรวมกลุ่มและสร้างสวัสดิการชุมชน

จากการจัดการระบบนิเวศชุมชนสู่ความยั่งยืนสำหรับการประยุกต์ภาคประมงในช่วงมรสุมและน้ำท่วม และแนวทางป้องกันน้ำท่วมไหลไปยังชุมชนหรือหมู่บ้านข้างเคียงที่ติดกันด้วยเพื่อหลีกเลี่ยงความขัดแย้งทางสังคมและเป็นการเสริมสร้างทุนทางสังคม เนื่องจากกลุ่ม Daudkandi นี้ พัฒนาจากความร่วมมือร่วมชุมชน สมาชิกจึงมีอำนาจในการตัดสินใจและบริหารจัดการทรัพยากรแหล่งน้ำอย่างยั่งยืน ซึ่งมีแนวทางในการพัฒนากลุ่ม ได้แก่

1. กำหนดขอบเขตพื้นที่และบทบาทกลุ่มไว้อย่างชัดเจน
2. ความสอดคล้องของกฎหมายการจัดสรรที่ดินและระเบียบท้องถิ่น
3. การตัดสินใจร่วมกัน
4. การตรวจสอบภายในและการจัดการความเสี่ยง
5. ข้อกำหนดและบทลงโทษ
6. การแก้ปัญหาความขัดแย้ง
7. เป็นเวทีในการแสดงความคิดเห็นและการใช้สิทธิที่ตนมี

โดยภาพรวมวิสาหกิจชุมชนมีจุดเด่นด้านการเติบโตทางเศรษฐกิจของคนในชุมชนไปด้วยกันผ่านการแบ่งปันผลประโยชน์ร่วมกัน และศักยภาพในการจัดการผลกระทบของการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศที่สร้างปัญหาในการทำการเกษตรและการดำรงชีวิตของชุมชน นอกจากนี้ แนวทางดังกล่าวสร้างความสามัคคีของชุมชนตามหลักธรรมาภิบาลเพื่อชุมชนที่เข้มแข็งและการพัฒนาอย่างยั่งยืน

2. Dr. Sugumaran Muniretnam นำเสนอข้อมูลเกี่ยวกับการเพิ่มผลผลิตจากการนำรูปแบบ PGS มาปรับใช้ในแต่ละประเทศกลุ่มสมาชิก APO ตลอดจนความสำคัญและสถานการณ์การผลิตในภาคธุรกิจการเกษตร

2.1) ธุรกิจการเกษตร หมายถึง กิจกรรมเศรษฐกิจเกษตรเชิงพาณิชย์ที่เกี่ยวข้องตั้งแต่การทำฟาร์ม การเก็บเกี่ยวผลผลิต รวมถึงผู้ให้บริการในกิจกรรมเพิ่มมูลค่าสินค้าเกษตร ผู้ให้บริการเชื่อมโยงข้อมูล ผู้แปรรูปและการให้บริการอื่นๆ ในภาคการเกษตร เช่น พืชผล ปศุสัตว์ ประมง และทรัพยากรธรรมชาติอื่นๆ โดยสรุปภาคธุรกิจการเกษตร คือ การดำเนินงานทั้งหมดที่เกี่ยวกับการผลิตและการจัดจำหน่ายปัจจัยการผลิตสินค้าเกษตร กิจกรรมการผลิตระดับไร่นา การเพาะปลูก การเก็บรักษา การแปรรูป การจัดจำหน่ายสินค้าเกษตรและผลผลิตพลอยได้จากสินค้าเกษตร ตั้งแต่ฟาร์มขนาดเล็กไปจนถึงขนาดใหญ่สำหรับการส่งออกสินค้าเกษตรข้ามประเทศ โดยธุรกิจการเกษตรส่วนใหญ่มีวัตถุประสงค์เพื่อผลิตสินค้าทางการเกษตรและแปรรูปสินค้าในรูปแบบอื่นๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล เพื่อตอบสนองความต้องการบริโภคที่มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นตามสัดส่วนประชากร รวมถึงปรับปรุงคุณภาพผลผลิตและเพิ่มมูลค่าให้กับสินค้าเกษตรเพื่อให้จำหน่ายสินค้าได้ในราคาสูง

EG OF ELEMENTS IN VARIABLE COMPONENTS

59

Examples of Variable Components

No.	Variable Components	Notes
1	Company or Individual Performance Incentive	- Productivity improvement - Production target - Identified KPI - Non-financial measures; Eg. customer satisfaction
2	Productivity Performance Incentives	- Added value per employee - Sales value per employee - Group or individual target - Reduction in rejects
3	Profitability Bonus	- Profit Before Tax - Profit After Tax - Return On Equity / Return On Investment - Gross Operating Profits
4	Merit Increment	- Based on job functions - Based on performance appraisal - Achieving key performance targets
5	Team Incentives	- Incentives based on team performance - Medical Leave - Disciplinary

58

2.2) ระบบ e-Shared สู่ความสำเร็จขององค์กร (e-Shared Prosperity Organisation : eSPO) เป็นระบบที่รัฐบาลมาเลเซียออกใบรับรองให้กับองค์กรที่นำแนวทางการแบ่งผลประโยชน์แบบ Gainsharing มาปรับใช้ในระบบการจ่ายค่าจ้างขององค์กรและประสบความสำเร็จในการจ่ายค่าจ้างอย่างมีประสิทธิภาพและเหมาะสม (Productivity - Linked Wage System : PLWS) เพื่อสนับสนุนให้องค์กรต่างๆ นำแนวทางการแบ่งผลประโยชน์แบบ Gainsharing มาปรับใช้อย่างแพร่หลาย รัฐจึงจัดทำแผนการดำเนินงาน (PGS : Productivity Gain sharing) ประกอบด้วย การพัฒนากลยุทธ์ การดำเนินงานตามกลยุทธ์ และการติดตามและการปรับกลยุทธ์ตามสถานการณ์ ทั้งนี้ ในแผนได้ระบุแนวทางในการแบ่งผลประโยชน์แบบ Gainsharing รูปแบบต่างๆ และการสร้างแรงจูงใจในการเพิ่มผลผลิต เช่น การมีส่วนร่วมในโบนัส (Bonus Component) แรงจูงใจในประสิทธิภาพและประสิทธิผล (Productivity or Performance Incentives Component) แรงจูงใจในทักษะและความสามารถ (Skills Incentives Component) เป็นต้น

Bonus Component (Q 1-6)

6. Does your company implement a share option?

Note: The company gives an option to employees to buy the company share at

Table 6.0

		Stock Price Increase			Stock Price Decrease		
		Year 1	Year 2	Year 3	Year 2	Year 3	
	Stock Price	Rm 100	Rm 150	Rm 200	Rm 65	Rm 30	
Fixed Value plan	Options granted	28,128	18,752	14,064	43,273	93,759	
	Value of options	RM 1 mil	RM 1 mil	RM 1 mil	RM 1 mil	RM 1 mil	
	Cumulative value		RM 5.4 mil			RM 1.3 mil	
Fixed Number plan	Options granted	28,128	28,128	28,128	28,128	28,128	
	Value of options	RM 1 mil	RM 1.5 mil	RM 2 mil	RM650,000	RM 300,000	
	Cumulative value			RM 7.2 mil	0	RM 510,000	
Megagrant plan	Options granted	79,697	0	0	0	0	
	Value of options	RM 2.8 mil	0	0	0	0	
	Cumulative value		RM 8.1 mil			RM211,000	

Option value are derived using the Black-Scholes model and reflect the characteristics of a typical hypothetical Fortune 500 company; the annual standard deviation of the stock price is assumed to be 32%, the risk free rate of return is 6%, the dividend rate is 3% and the maturity period is ten years.

Source : IMPC

Productivity or Performance Incentives Component (Q 7-17)

10. Does your company provide incentives based on reduction in wastages?

Note: An incentive will be paid based on the reduction in wastages during the harvesting the fresh fruit bunch of palm oil such act can reduce wastage and save cost through elimination of waste. The lower the waste, the higher the incentive.

Table 6.1

	Stock Price (RM)	Call Option Price (RM)
25	3.00	
30	7.50	
35	12.00	
40	16.5	
45	21.00	
50	25.50	

Table 10.1

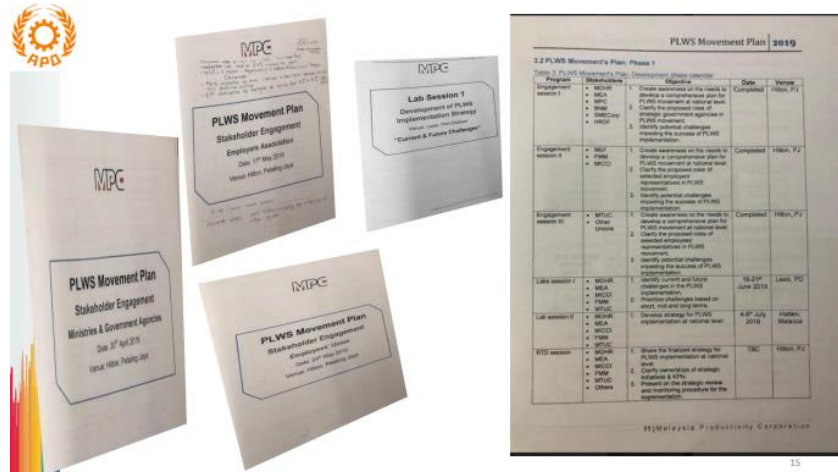
No	Wastages in Palm Oil Segment	Reduction in wastages Incentives (RM)
1	No delay (Transportation)	100
2	No (Waiting)	100
3	No (Over Processing)	100
4	No (defect)	100

51

2.3) ระบบการจ่ายค่าจ้างโมเดล PLWS มีรูปแบบหลัก 3 รูปแบบ 1) โมเดลการแบ่งปันผลกำไร 2) โมเดลการแบ่งผลประโยชน์แบบ Gainsharing และ 3) โมเดลการแบ่งปันแบบผสมผสาน อย่างไรก็ตาม โมเดลรูปแบบ 1 และ 2 มีข้อจำกัดด้านลักษณะธุรกิจเกษตรบางประการ เช่น การคำนึงเฉพาะผลกำไรสูงสุด การบริหารความเสี่ยงของธุรกิจ ความซับซ้อนในการตั้งเป้าหมายหรือแรงจูงใจ (Incentives) ดังนั้น รูปแบบโมเดลที่ 3 จึงตอบสนองเป้าหมายได้ทั้งการเพิ่มผลผลิต สะดวกต่อการจัดการ และทำให้ธุรกิจประสบความสำเร็จและยั่งยืนมากกว่า

โดยมีการคำนวณระดับประสิทธิภาพการผลิตขององค์กรจาก

$$\text{ประสิทธิภาพ} = \frac{\text{มูลค่าของสินค้าที่เพิ่มขึ้น}}{\text{ค่าจ้างแรงงาน}} = \frac{\text{output}}{\text{input}} = \frac{\text{Total output} - \text{BIMS}}{\text{Employee}}$$

โดยแนวทางการเพิ่มมูลค่าของสินค้าเพื่อให้การผลิตมีประสิทธิภาพมากขึ้น ได้แก่

- 1) การเพิ่มมูลค่าสินค้า เช่น การผลักดันยอดขายให้อยู่ในระดับสูง พัฒนาช่องทางการจำหน่ายและการกระจายสินค้าให้ดีขึ้น การให้บริการที่ดี สินค้ามีคุณภาพสูง และสร้างความน่าเชื่อถือในตัวสินค้า
- 2) นวัตกรรมการผลิต เช่น สร้างสินค้าและบริการใหม่ๆ เพิ่มการศึกษาวิจัย แสวงหาตลาดใหม่ และการทำการตลาดให้ดียิ่งขึ้น
- 3) ปัจจัยด้านผลผลิตและสินค้าเกษตร เช่น การลดเศษขยะและการเน่าเสียของสินค้าเกษตร การเพิ่มปริมาณผลผลิต และการจัดการสินค้าคงคลังให้มีประสิทธิภาพ
- 4) การวางแผนการผลิตในโรงงานและเครื่องมืออุปกรณ์ เช่น การจัดตารางการผลิต การบำรุงรักษาเครื่องมืออุปกรณ์ และกระบวนการทำงานที่ดี ลดขั้นตอน
- 5) การลดจำนวนแรงงาน เช่น เพิ่มการฝึกอบรมและพัฒนาทักษะแรงงาน การบริหารจัดการด้านเวลา พัฒนาการเชื่อมโยงข้อมูลเพื่อให้ติดต่อประสานงานได้ดียิ่งขึ้น เปลี่ยนแนวความคิดและตั้งเป้าหมายใหม่ รวมถึงพัฒนาระบบแบบบูรณาการ

3. Dr. Ghulam Sadiq Afridi นำเสนอข้อมูลเกี่ยวกับทฤษฎีเศรษฐศาสตร์ และการกำหนดนโยบายของภาครัฐ

3.1) แนวคิดการแบ่งผลประโยชน์แบบ Gainsharing เป็นระบบที่องค์กรแบ่งปันผลประโยชน์ของผลผลิตที่เพิ่มขึ้นกับลูกจ้างตามค่าตอบแทนในอัตราที่จูงใจให้พนักงานทำงานอย่างมีประสิทธิภาพและมีประสิทธิภาพมากขึ้น ซึ่งคล้ายคลึงกับแนวคิดการแบ่งปันผลกำไร (Profit Sharing) ที่นำมาปรับใช้กับหน่วยธุรกิจอย่างแพร่หลาย จากการกำหนดแผนจูงใจต่างๆ ให้กับลูกจ้างเพื่อสามารถทำผลกำไรให้แกบริษัทได้มากที่สุด อย่างไรก็ตาม การจ่ายเงินโบนัสแก่ลูกจ้างขึ้นอยู่กับความสามารถในการทำกำไรของบริษัทในช่วงเวลานั้นๆ ทั้งนี้ ต้องอาศัยการทำงานเป็นทีมอย่างมาก และการคำนวณอัตราแบ่งผลกำไรที่เป็นไปอย่างเสมอภาค ทำให้เกิดความไม่เชื่อใจระหว่างนายจ้างและลูกจ้าง ยกตัวอย่างเช่น บริษัทแห่งหนึ่งกำหนดแผนจูงใจของบริษัทปีนี้ได้กำไรเพิ่มขึ้นร้อยละ 5 เมื่อได้รับผลกำไรแล้ว ส่วนใหญ่นายจ้างจะแบ่งผลกำไรที่เพิ่มขึ้นในอัตราเท่าๆ กันให้กับฝ่ายการผลิต ฝ่ายการตลาด ฝ่ายบริหารบุคคล และฝ่ายการเงินและบัญชี เพื่อความสะดวกในการจ่ายเงินโบนัส ทั้งนี้ เนื่องจากภาระงานที่ไม่เหมือนกัน จึงเกิดความกังวลของลูกจ้างที่ได้รับผลตอบแทนไม่เหมาะสมกับความเป็นจริง และในอนาคตอาจเกิดลูกจ้างที่ได้รับผลกำไรโดยไม่ต้องเสียแรงทำงานขึ้น (Free Rider) โดยแนวคิดนี้ลูกจ้างจะไม่รู้สึกเป็นส่วนหนึ่งในบริษัท ซึ่งสามารถย้ายงานหรือลาออกได้ตลอดเวลา นายจ้างจะเสียลูกจ้างที่มีความเชี่ยวชาญและประสบการณ์ไป โดยภาพรวมแนวคิดนี้ทำให้แรงจูงใจในการเพิ่มผลผลิตหรือสินค้าเพิ่มขึ้นไม่มากนัก

โดยนิยามการแบ่งผลประโยชน์แบบ Gainsharing คือ ศักยภาพในการสนับสนุนการเพิ่มผลผลิตทางการเกษตร เมื่อเกษตรกรหรือลูกจ้างมีแรงจูงใจในการดำเนินงานเพิ่มผลผลิตในระบบห่วงโซ่อุปทาน จนพัฒนาความรู้ก็เป็นส่วนหนึ่งของธุรกิจ โดยธุรกิจจะได้รับผลกำไรมากขึ้นจากผลผลิตสินค้าเกษตรที่เพิ่มขึ้นและประสิทธิภาพที่เพิ่มขึ้นตลอดห่วงโซ่อุปทาน (APO)

3.2) ข้อดี/ผลประโยชน์ร่วมกัน เนื่องจากลูกจ้างได้รับผลตอบแทนที่เหมาะสมกับผลงาน จึงมีแรงจูงใจในการทำงานและมีส่วนร่วมในการปรับปรุงงานและการพัฒนาองค์กร พัฒนาการทำงานเป็นทีม ในกรณีเป้าหมายเพื่อพัฒนาสินค้าเกษตรหรือเพิ่มมูลค่าของสินค้า ลูกจ้างจะมีความกระตือรือร้นและตั้งใจผลิตสินค้าการเกษตรให้มีคุณภาพที่ดีขึ้น เมื่อตั้งเป้าหมายให้ผลผลิตเพิ่มขึ้น ลูกจ้างจะทำการผลิตให้มีประสิทธิภาพ ทำให้ประหยัดค่าใช้จ่ายและการประหยัดต้นทุน (Economies of Scale)

3.3) นโยบายการกำหนดราคาของภาครัฐสำหรับการปรับใช้ในการแบ่งผลประโยชน์แบบ Gainsharing ซึ่งนโยบายการกำหนดราคาเป็นเครื่องมือหนึ่งในการบริหารจัดการระบบเศรษฐกิจของรัฐอย่างหนึ่ง ทั้งนี้ เพื่อจัดการปัญหาและบรรเทาผลกระทบทางเศรษฐกิจ รวมถึงความเหลื่อมล้ำในการจัดสรรทรัพยากรจากกลไกตลาดที่มีการปรับตัวอย่างช้าและเป็นในภาพรวมเศรษฐกิจของโลก รัฐบาลจึงจำเป็นต้องเข้าแทรกแซงด้านราคาในช่วงขณะหนึ่ง เพื่อช่วยเหลือทั้งภาคอุปทานการผลิต อุปสงค์ความต้องการบริโภค กระบวนการแปรรูป การขนส่ง และอัตราการจ้างงาน โดยสามารถใช้มาตรการต่างๆ ได้หลายรูปแบบตามแต่สถานการณ์

- การกำหนดระดับราคาขั้นต่ำ (Minimum Support Price : MSP) คือ การที่รัฐเข้าไปกำหนดราคาสินค้าให้สูงกว่าระดับราคาตลาด รัฐบาลจะกำหนดราคาขั้นต่ำไว้เพื่อไม่ให้ราคาสินค้าที่เกษตรกรได้รับ (รายได้ของเกษตรกร) ต่ำกว่าต้นทุนการผลิตที่เกิดขึ้นจริง เป็นวิธีการป้องกันเกษตรกรจากความไม่แน่นอนทางเศรษฐกิจ การนำเข้าสินค้าจากต่างประเทศตามนโยบายรัฐอื่นๆ และสภาพอากาศที่แปรปรวนซึ่งส่งผลต่อผลผลิตอย่างมาก โดยรัฐบาลจะใช้นโยบายนี้เพื่อช่วยเหลือผู้ผลิตที่เป็นเกษตรกรเพื่อไม่ให้ราคาสินค้าทางการเกษตรตกต่ำจนสร้างปัญหาให้กับเกษตรกรจนเกิดการขาดทุนในการผลิตและการขาดแคลนผลผลิต ทั้งนี้ ประกอบด้วยนโยบายประกันราคา/นโยบายพยุงราคา และนโยบายการกำหนดค่าจ้างขั้นต่ำเพื่อลดอัตราการว่างงานในภาคอุปทานการผลิตและส่งเสริมการเพิ่มผลผลิตในภาคธุรกิจการเกษตร

1) นโยบายประกันราคา/นโยบายพยุงราคา มีเป้าหมายเพื่อให้เกิดอัตราการเติบโตทางเศรษฐกิจในระยะยาวจากกรณีศึกษาข้าวสาลี นโยบายประกันราคาส่งผลให้เกษตรกรมีแรงจูงใจในการผลิตข้าวสาลีในช่วงขณะหนึ่ง ซึ่งเกิดการมีส่วนร่วมของเกษตรกรในพื้นที่และแบ่งปันผลผลิตที่เพิ่มขึ้นร่วมกัน แม้ว่าข้าวสาลีที่เพิ่มขึ้นจะทำให้เกิดสินค้าเกษตรล้นตลาดและราคาตกต่ำหลังจากรัฐประกาศยกเลิกนโยบายแล้วก็ตาม อย่างไรก็ตาม ถ้ามีการจัดการผลผลิตที่เพิ่มขึ้นอย่างเป็นระบบและมีประสิทธิภาพ จะทำให้เกิดศักยภาพในการแข่งขันด้านราคา เมื่อมีการส่งออกผลผลิตและการแปรรูปเพื่อส่งออกสินค้าข้าวสาลี ลดการพึ่งพาการนำเข้าจากต่างประเทศ ทั้งนี้ เกษตรกรสามารถปรับตัวด้วยการนำเทคโนโลยีมาประยุกต์ใช้ วางแผนการผลิต เนื่องจากเป็นการผลิตสินค้าเกษตรจำนวนมาก ทำให้เกษตรกรมีอำนาจในการต่อรองซื้อปัจจัยการผลิตได้ในราคาที่ถูกลง และผลผลิตที่เพิ่มขึ้นทำให้ต้นทุนต่อหน่วยการผลิตลดลง เป็นการลดต้นทุนการผลิตหรือที่เรียกว่าการประหยัดต้นทุน (Economies of Scale) อีกทั้ง นโยบายนี้ยังเป็นการส่งเสริมการมีงานทำและสร้างความมั่นคงด้านอาหารในระยะยาว

2) นโยบายการกำหนดค่าจ้างขั้นต่ำ จากภาวะเงินเฟ้อที่ส่งผลต่อระบบเศรษฐกิจ ค่าครองชีพที่เพิ่มสูงขึ้น ความเหลื่อมล้ำและการกระจายรายได้ในระดับครัวเรือน รัฐจึงออกนโยบายเพื่อกำหนดอัตราค่าแรงขั้นต่ำตามที่แรงงานควรได้รับให้เหมาะสมกับสภาพเศรษฐกิจ ทำให้แรงงานมีแรงจูงใจในการทำงานและมีกำลังซื้อสินค้าเพิ่มขึ้น ส่งผลต่อความเป็นอยู่ที่ดีของชีวิตและสามารถจ่ายภาษี ซึ่งเป็นรายได้ของภาครัฐเพื่อบริหารจัดการทรัพยากรให้มีประสิทธิภาพต่อไป

- การกำหนดราคาอ้างอิง (Indicative Price : IP) เป็นระดับราคาที่เหมาะสม เป็นราคาตลาด หรือราคาบ่งชี้คำนวณมาจากการประเมินหรือการประมาณราคาของสินค้า ใช้เป็นแนวทางในการกำหนดราคาหรือราคาอ้างอิง แต่ไม่ใช่ราคาซื้อขายที่แท้จริงตามที่ผู้ซื้อและผู้ขายตกลงราคากันเช่นเดียวกับราคาตลาดที่เป็นไปตามกลไกตลาด เมื่อเศรษฐกิจมีความผันผวนสูง วิกฤติการณ์ทำให้พฤติกรรมการผลิตและการบริโภคเปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว และกลไกตลาดปรับตัวได้ช้า ยากต่อการตกลงราคาซื้อขายระหว่างอุปสงค์และอุปทาน จึงอาจส่งผลกระทบต่อเศรษฐกิจระดับมหภาคในทุกภาคส่วน จำเป็นต้องมีการกำหนดราคาในระดับเบื้องต้นโดยภาครัฐ ทั้งนี้ ผู้ผลิตและผู้ซื้อจะได้รับทราบระดับราคา (ราคาอ้างอิง) ทำให้คาดการณ์การผลิต ประกอบการตัดสินใจเพิ่มกำลังการผลิตได้อย่างมีประสิทธิภาพ หรือผู้ซื้อสามารถเลือกบริโภคสินค้าได้ในราคาที่ยุติธรรม นอกจากนี้ เมื่อราคาอ้างอิงสินค้าเกษตรอยู่ในระดับที่สูง ทำให้ผู้ผลิตมีแรงจูงใจให้เพิ่มกำลังการผลิตมากขึ้น ส่งผลต่อผลผลิตในภาคธุรกิจการเกษตร

3.4) เกษตรดิจิทัล (Digital Agriculture) โดยภาคการเกษตรยังคงเป็นแหล่งรายได้หลักของประชากรในภาคชนบทและชุมชนเมืองท้องถิ่นของประเทศปากีสถาน (พื้นที่ทางภูมิศาสตร์ที่ตั้งอยู่นอกเมือง คิดเป็นสัดส่วน 60%) ซึ่งมีช่องว่างในศักยภาพการผลิตสินค้าระหว่างส่วนภูมิภาคและพื้นที่เมือง การเพิ่มการผลิตได้อย่างเต็มประสิทธิภาพ จำเป็นต้องมีแผนพัฒนาและฟื้นฟูความอุดมสมบูรณ์ของดิน อย่างไรก็ตาม เกษตรกรยังคงประสบกับอุปสรรคในการผลิตบางประการ เช่น เครื่องมือทำ

การเกษตรไม่เพียงพอ สภาพแวดล้อม สภาพอากาศที่ทำให้ผลผลิตทางการเกษตรเกษตรลดลง โรคและศัตรูพืช ขาดการเชื่อมโยงระหว่างการผลิต การขนส่ง การจำหน่าย และการแปรรูปเพื่อเพิ่มมูลค่า รวมถึงการเข้าถึงเทคโนโลยีที่ทันสมัยและผู้เชี่ยวชาญให้คำปรึกษาเพื่อปรับใช้การเพิ่มผลผลิต ปากีสถานจึงได้นำเสนอตัวอย่างของเทคโนโลยีที่ประสบผลสำเร็จในการเพิ่มผลผลิต ดังนี้

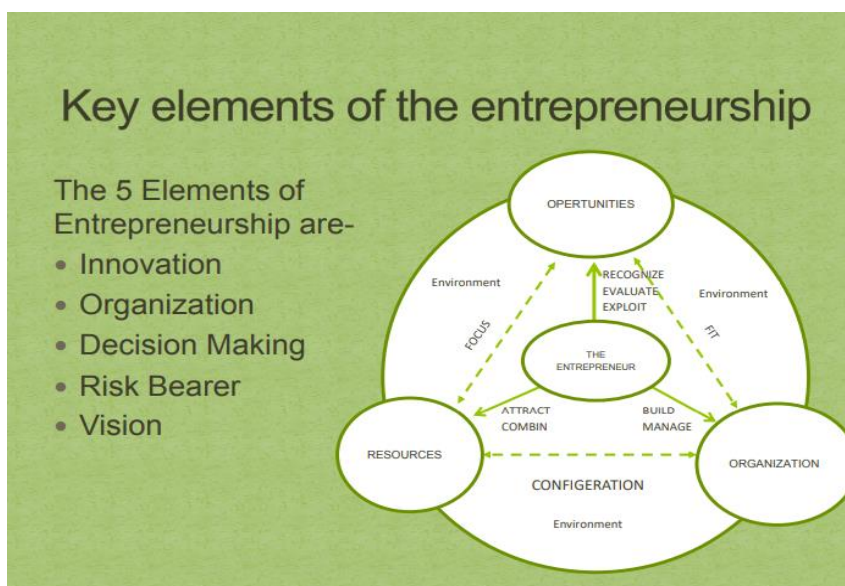
- บริการตรวจคุณภาพดินและแร่ธาตุสำหรับความเหมาะสมในการเพาะปลูกพืช ผัก และผลไม้ต่างๆ
- ระบบการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ ข้อมูลภูมิศาสตร์และสารสนเทศ
- เว็บไซต์ที่ถูกรออกแบบสำหรับการให้คำปรึกษาด้านการเพาะปลูกพืชและการทำการเกษตร (Web Portal for Farmer Advisory by Expert Pool)

- ฐานตรวจจับข้อมูลและข้อมูลแผนที่

- โดยเฉพาะการปรับใช้เทคโนโลยีรูปแบบใหม่หรือที่เรียกว่ารูปแบบ Kissan Card Mechanism ซึ่งเป็นระบบสินเชื่อเพื่อการทำการเกษตร เป็นการเชื่อมโยงข้อมูลระหว่างเกษตรกร ผู้ขายปัจจัยการผลิต (เมล็ด สารกำจัดศัตรูพืช ปุ๋ย และเครื่องมือ) ธนากร และผู้รับซื้อสินค้าเกษตร ผ่านบัตร Kissan Card ใบเดียว ซึ่งสะดวกต่อการใช้งานอย่างมาก และส่งผลให้เกษตรกรได้รับข้อมูลเกี่ยวกับคุณภาพดิน การชลประทาน สภาพอากาศและการตลาดที่ถูกต้องและรวดเร็ว เกษตรกรได้รับเงินอุดหนุนตามสิทธิ์ที่ควรได้แน่นอน และป้องกันการเข้าถึงข้อมูลสินเชื่อเครดิตของเกษตรกรจากบุคคลภายนอก ทั้งนี้ เป็นการเพิ่มผลผลิตอีกแนวทางหนึ่งและช่วยลดต้นทุนการผลิต ส่งเสริมอำนาจการต่อรองของเกษตรกร และมีศักยภาพในผลิตสินค้าเพื่อการส่งออกสินค้าเกษตรมากขึ้น

■ กรณีศึกษาของประเทศสมาชิก (Country Paper)

กรณีศึกษาของบังกลาเทศที่สภาพอากาศแปรปรวนและส่งผลกระทบต่อผลผลิตทางการเกษตร สำหรับการแบ่งผลประโยชน์ในวิสาหกิจชุมชนเพื่อสร้างความมั่นคง โดยการอยู่อาศัยในพื้นที่ที่มีความเสี่ยงสูงและสภาพอากาศแปรปรวน ต้องปรับตัวและมีการทำงานร่วมกันอย่างมากเพื่อสร้างโอกาสในการดำเนินธุรกิจ รัฐมีบทบาทโดยการเข้าไปปัญหา อุปสรรคและสร้างโอกาสบริหารจัดการกับสภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลง (Climate Change) ดำเนินการวิจัยและการประยุกต์ใช้งานวิจัยในการผลิตสินค้าเกษตร รวบรวมและเก็บข้อมูลเชิงลึกตั้งแต่ผู้ผลิต ผู้บริโภค และผู้ที่มีส่วนได้ส่วนเสียในตลาด รวมถึงส่วนแบ่งทางการตลาด ทั้งนี้ ทบทวนและดำเนินโครงการที่เป็นประโยชน์ในการจัดสรรทรัพยากรและนโยบายเพื่อความยั่งยืนของภาคเกษตร ส่วนภาคธุรกิจมีบทบาทเกี่ยวกับการตระหนักรู้ถึงสภาพอากาศที่แปรปรวน ลดกิจกรรมที่ส่งผลต่อการเปลี่ยนแปลงของภูมิอากาศและเตรียมพร้อมสำหรับการเพาะปลูก ใช้เมล็ดพันธุ์ที่ทนทานต่อสภาพภูมิอากาศและโรคระบาด ใช้เครื่องมือที่เหมาะสมเพื่อลดความเสี่ยงต่อความเสียหายทางการเกษตร เช่น การประกันราคาสินค้าเกษตร เกษตรพันธะสัญญา (Farming Context) รวมถึงการดำเนินกิจกรรมด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ ลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจก และความหลากหลายทางชีวภาพ ทั้งนี้ ธุรกิจเกษตรต้องใช้ความร่วมมือกับทุกภาคส่วนในการปฏิบัติตามข้อเสนอแนะระบบเฝ้าระวังภัยพิบัติทางธรรมชาติ

■ การศึกษาดูงาน

1) ฟาร์ม GR ปากีสถาน (GR FARMS : Back to basic) เป็นฟาร์มที่ผลิตสินค้าเกษตรในรูปแบบออร์แกนิก(Organic) โดยมีผลิตภัณฑ์ในฟาร์ม ได้แก่ กลุ่มพืช เช่น ข้าวสาลี มะเขือเทศ พริกทอง กระเทียม แตงกวา แรดิช บรอกโคลี อ้อยและน้ำตาลอ้อย นมและผลิตภัณฑ์จากนม (โยเกิร์ตและชีส) กลุ่มผลไม้และผลไม้แปรรูป เช่น ส้ม พลัม แอปริคอต องุ่น และพืช รวมถึงน้ำผึ้ง เพื่อกระจายผลผลิตสู่ผู้บริโภคในชุมชน แม้ว่าทางฟาร์มไม่มีแผนในการส่งออกสินค้าของฟาร์มไปยังต่างประเทศที่มีกำลังซื้อสูงกว่า แต่เน้นผลิตสินค้าเพื่อให้เพียงพอต่อความต้องการของชุมชนเป็นหลัก ในกรณีสินค้าเกษตรขาดแคลนตลาด ทางฟาร์มจะดำเนินการเพิ่มกำลังการผลิตในช่วงขณะนั้น และปลูกพืชหมุนเวียนตามฤดูกาลและตามความต้องการบริโภค จึงทำให้ได้รับมาตรฐาน GAPS (Good Agriculture Practice Standards) เป็นรูปแบบการทำการเกษตรเพื่อความยั่งยืน และไม่ใช้เมล็ดพืชที่ผ่านการทำ GMO's (Genetically Modified Organisms) เพื่ออาหารปลอดภัยต่อสุขภาพผู้บริโภค

ทั้งนี้ ฟาร์มโคนมได้มีการจ้างแรงงานชาวบ้านในพื้นที่และเป็นรูปแบบกลุ่มครอบครัวแรงงาน ซึ่งมีแรงงานที่หลากหลายตั้งแต่ผู้สูงอายุ ผู้หญิง และนำเด็กเข้าเลี้ยงในที่ทำงานได้ จัดสรรแรงงานตามความสามารถและทักษะ โดยมีสวัสดิการที่พอกำจ่าย สနမเด็กเล่น บ่ออาบน้ำ ระบบชลประทาน ระบบพลังงานชีวมวลจากฟาร์มปศุสัตว์ และการใช้พลังงานจากโซลาร์เซลล์ เป็นต้น อย่างไรก็ตาม เมื่อเทียบกับธุรกิจเกษตรอื่นๆ ฟาร์ม GR มีศักยภาพในการผลิตสินค้าเกษตรมากกว่าและมีสวัสดิการเพื่อแรงงานที่ทำงานในฟาร์ม มีการแบ่งปันผลประโยชน์ในรูปแบบอาหาร สวัสดิการต่างๆ ซึ่งพื้นที่ตั้งบริเวณรอบฟาร์มในปากีสถานค่อนข้างมีปริมาณไฟฟ้าที่ไม่เพียงพอ แต่ทางฟาร์มสามารถผลิตไฟฟ้าใช้เองได้ จึงเป็นประโยชน์ต่อแรงงานในฟาร์ม GR รวมถึงมีชีวิตความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น

นอกจากนี้ เจ้าของฟาร์มยังคงยืนยันดำเนินการตามแนวคิดในการทำการเกษตรแบบดั้งเดิม เพาะปลูกและทำปศุสัตว์แบบออร์แกนิกจากการศึกษาและประสบการณ์ จนพัฒนาเป็นกระบวนการทำงาน สินค้าเกษตรและผลิตภัณฑ์ใหม่ๆ รวมถึงใช้พื้นที่ให้เกิดประโยชน์สูงสุด อีกทั้ง ฟาร์มได้จัดทำกิจกรรมท่องเที่ยวเชิงเกษตร มุ่งเน้นกิจกรรมเรียนรู้ ปลูกจิตสำนึกให้อยู่ร่วมกับธรรมชาติ การสร้างสภาพแวดล้อมที่ดีในฟาร์มแก่เยาวชน เกษตรกรรุ่นใหม่ ให้ผู้ที่สนใจนำไปต่อยอดต่อไป

2) ศูนย์วิจัยการเกษตรแห่งชาติปากีสถาน (National Agricultural Research Centre : NARC)

ซึ่งมีบทบาทหลักในการดำเนินการวิจัยและพัฒนากิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการผลิตพืช การปรับปรุงพันธุ์พืชสวน และการเก็บรักษาพันธุ์พืช สร้างความพอเพียงหรือความมั่นคงทางอาหารในกลุ่มสินค้าเกษตรที่สำคัญ เพื่อทดแทนการนำเข้าสินค้าเกษตร ด้วยการเพิ่มผลผลิตภายในท้องถิ่น การเพิ่มมูลค่าแก่สินค้าเกษตรและการบริหารจัดการหลังการเก็บเกี่ยว (Post - Harvest) ตามหลักมาตรฐานสากล รวมถึงการนำเทคโนโลยีเกี่ยวกับการอนุรักษ์ทรัพยากร โดยเฉพาะด้านพลังงานมาใช้ จึงมีเป้าหมายที่สำคัญในการวิจัย ได้แก่ การรักษาความหลากหลายทางพันธุกรรมและการปรับปรุงพันธุ์พืช การพัฒนาความหลากหลายทางชีวภาพและการจัดทำมาตรฐานเทคโนโลยีเพื่อการผลิตพืชอย่างยั่งยืน การจัดการโรคและศัตรูพืชแบบผสมผสาน เครื่องมือในการทำการเกษตร และการจัดการหลังการเก็บเกี่ยวผลผลิต (การแปรรูป)

ทั้งนี้ ศูนย์วิจัยการเกษตรแห่งชาติมีเครือข่ายความร่วมมือกับหลายประเทศ เช่น ความร่วมมือระหว่างปากีสถานและเกาหลีใต้ในการวิจัยการเพาะปลูกมันหวานในระบบใช้น้ำน้อย ภายในโรงเรียนได้ติดตั้งระบบควบคุมอุณหภูมิ โดยเริ่มจากพันธุ์มันหวานที่ถูกพัฒนาสายพันธุ์แล้ว นำมาเพาะปลูกภายใต้อุณหภูมิที่เหมาะสม ไร้ดิน การให้น้ำผ่านระบบท่อน้ำ ซึ่งจะพ่นน้ำในลักษณะละอองหรือหมอก โดยน้ำที่ใช้เพาะมันหวานจะผสมสารอาหารที่จำเป็นต่อการเจริญเติบโตของพืช

ผลลัพธ์ที่ได้จากการทดลอง คือ ผลผลิตมันหวานเพิ่มขึ้น ลดการใช้น้ำ และสามารถเก็บเกี่ยวได้เร็วกว่าปกติ ซึ่งไม่เป็นโรคและรากไม่เน่าเสีย ซึ่งจะส่งผลกระทบต่อ การออกผลผลิตของมันหวาน

อย่างไรก็ตาม การเพาะปลูกด้วยการใช้ระบบให้น้ำน้อยแตกต่างกับระบบไฮโดรโปนิคส์ (Hydroponic) เล็กน้อย แม้ว่าปลูกพืชด้วยการใช้น้ำที่มีการผสมสารละลายอาหารเช่นเดียวกัน แต่ระบบไฮโดรโปนิคส์ยังคงต้องพัฒนาด้านความหลากหลายของพืชที่จะปลูก และการเพาะปลูกด้วยการใช้ระบบให้น้ำน้อยประหยัดการใช้น้ำในการเพาะปลูกมากกว่า เหมาะสมกับประเทศที่มีทรัพยากรแหล่งน้ำไม่เพียงพอ

นอกจากนี้ ด้านการรักษาความหลากหลายทางพันธุกรรมได้มีการจัดทำธนาคารเมล็ดพันธุ์พืชเพื่อเก็บรักษาในการใช้ประโยชน์และวิจัยต่อไปในอนาคต ซึ่งส่วนใหญ่เป็นเมล็ดพันธุ์ท้องถิ่น พืชป่า และพืชพื้นเมือง เพื่อการอนุรักษ์เมล็ดพันธุ์ตลอดอายุเวลา 50 ปี และส่งผลให้ระบบนิเวศยังคงความหลากหลายทางชีวภาพไว้ได้

สำหรับกรณีข้าวสาลีที่เป็นพืชเศรษฐกิจที่สำคัญของปากีสถาน เพื่อเพิ่มผลผลิตให้ได้ปริมาณมากและใช้ระยะเวลาการเพาะปลูกสั้นลง จึงทำการทดลองศึกษาแถบสีสเปกตรัมที่ส่งผลต่อการเจริญเติบโตของข้าวสาลี แถบสีสเปกตรัมมีสัดส่วนแสงสีขาวย แดง เขียว และน้ำเงิน โดยแถบสีที่เหมาะสมกับการเจริญเติบโตของข้าวสาลีอยู่ในโทนสีชมพู จึงเรียกว่า Pink Wheat อย่างไรก็ตาม การเพาะปลูกข้าวสาลีโดยการฉายแสงสเปกตรัมไม่มีผลต่อการกลายพันธุ์หรือทำให้พันธุ์ทนทานต่อโรคน้อยลง มีผลเฉพาะต้นทุนในการเพาะปลูกที่ปรับตัวเพิ่มขึ้น แต่ก็ได้รับผลผลิตที่เพิ่มขึ้นเช่นเดียวกัน และสามารถเพาะปลูกข้าวสาลีได้สูงสุด 4 รอบการผลิตต่อปี รอบละประมาณ 2 - 3 เดือน ซึ่งตามปกติข้าวสาลีใช้ระยะเวลาในการเพาะปลูกประมาณ 4 เดือน และปลูกได้ปีละ 2 รอบการผลิต

■ การเข้าร่วมกิจกรรมกลุ่ม (Group Discussion)

1. การเข้าร่วมกิจกรรมกลุ่มของโครงการ ซึ่ง APO กำหนดสัดส่วนผู้เข้าร่วมตามหน่วยงานที่สังกัด ได้แก่ ภาครัฐ บริษัทเอกชน กลุ่ม SMEs นักวิจัยจากมหาวิทยาลัย นักวิเคราะห์เศรษฐกิจอิสระ และเกษตรกร แบ่งเป็น 5 กลุ่มย่อย โดยกลุ่มที่ 2 มีผู้เข้าร่วม 6 ราย จากประเทศกัมพูชา ไทย ปากีสถาน และมองโกเลีย เพื่อร่วมกันนำเสนออภิปรายและแบ่งปันข้อมูลในแต่ละประเทศ และระดมความคิดเห็นเพื่อจัดทำโครงการธุรกิจเกษตรในรูปแบบโมเดล PLWS

2. กิจกรรมกลุ่มครั้งที่ 1 โดยดำเนินการวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อธุรกิจ 4 ด้าน หรือที่เรียกว่า SWOT ประกอบด้วย จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และอุปสรรค ซึ่งมีเป้าหมายเพื่อปรับแผนธุรกิจ การบริหารจัดการให้เหมาะสมกับสถานะทางการตลาด แก้ไขปัญหาและลดความเสี่ยงที่ส่งผลเสียต่อธุรกิจการเกษตร โดยมีจุดประสงค์ให้ผู้เข้าร่วมอบรมเข้าใจถึงประโยชน์และความสำคัญของการแบ่งผลประโยชน์แบบ Gainsharing และพูดคุยแลกเปลี่ยนประสบการณ์ระหว่างสมาชิกในกลุ่ม

3. กิจกรรมกลุ่มครั้งที่ 2 ร่วมพูดคุยแลกเปลี่ยนแนวคิดเพื่อจัดทำโครงการที่สนับสนุนการนำแนวคิดการแบ่งผลประโยชน์แบบ Gainsharing มาปรับใช้ หน่วยงานหรือภาคส่วนที่เข้ามามีส่วนร่วมในโครงการ และกลยุทธ์สำหรับการทำให้ธุรกิจภาคเกษตรประสบความสำเร็จ

GROUP WORK 2

**Holistic Approaches Of PGS
Promotion/Implementation Framework
As National Action Plan And Present
The Tasks**

Present by INNOVATORS (GROUP 2)

4. กิจกรรมกลุ่มครั้งที่ 3 สมาชิกภายในกลุ่ม 2หารือและร่วมพัฒนารูปแบบแนวทางของกรอบการส่งเสริม/การดำเนินการตามแนวคิดการแบ่งผลประโยชน์แบบ Gainsharing หรือแผนปฏิบัติการ รวมถึงนำเสนอผลงานกลุ่ม

Expected Outcomes

GROUP WORK 3

- 1) Increased awareness and understanding: A nationwide awareness campaign and targeted training programs will result in a greater understanding of PGS principles and benefits among employers, employees, and other stakeholders.
- 2) Higher PGS adoption rates: Supportive policies, financial incentives, and recognition programs will encourage more agribusiness enterprises to adopt PGS, leading to increased adoption rates across the sector.
- 3) Improved productivity and efficiency: As more agribusiness enterprises implement PGS, productivity and efficiency improvements are expected, resulting from better employee engagement, innovative problem-solving, and streamlined processes

ทั้งนี้ หลังจากการนำเสนอกิจกรรมกลุ่มเสร็จสิ้นแล้ว องค์การเพิ่มผลผลิตแห่งเอเชียได้กล่าวสรุปแนวคิดการแบ่งผลประโยชน์แบบ Gainsharing โดยภาพรวม และผู้เข้าร่วมอบรมได้สรุปประโยชน์ที่ได้รับจากการเข้าอบรมสั้นๆ คนละ 2 นาที นอกจากนี้ เมื่อพิธีเปิดเสร็จสิ้นเรียบร้อยแล้ว สมาชิกแต่ละประเทศของกลุ่มความร่วมมือ APO ได้แลกเปลี่ยนช่องทางการติดต่อเพื่อการประสานงาน การให้ความร่วมมือ และการแบ่งปันความรู้ในโอกาสต่อไป

ส่วนที่ 2 ประโยชน์ที่ได้รับและการขยายผลจากการเข้าร่วมโครงการ

■ ประโยชน์ต่อตนเอง

การเข้าร่วมโครงการในครั้งนี้ ทำให้สามารถเข้าใจความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับระบบการจ่ายค่าจ้างโมเดลการแบ่งผลประโยชน์แบบ Gainsharing ได้อย่างลึกซึ้ง และพัฒนาทักษะการทำงานกลุ่มร่วมกัน ทักษะภาษา ทักษะการพูด และสื่อสาร อีกทั้ง ยังได้ทำความรู้จักและสร้างความสัมพันธ์ที่ดีกับเพื่อนชาวต่างชาติที่มีความรู้และทำงานเกี่ยวข้องกับระบบห่วงโซ่อุปทานภาคเกษตร รวมถึง การได้รับการพัฒนาทักษะการคิดเชิงวิพากษ์ คติวิเคราะห์ข้อมูลอย่างสร้างสรรค์ และการคิดอย่างมีวิจารณญาณ เพื่อสามารถแก้ไขปัญหาเบื้องต้นได้ดียิ่งขึ้น ทั้งนี้ ได้รับทราบแนวความคิด หลักการ และประสบการณ์จากต่างประเทศในเรื่องการแบ่งผลประโยชน์แบบ Gainsharing เพื่อปรับใช้ในระบบห่วงโซ่อุปทานภาคเกษตรของไทย

ทั้งนี้ การได้เข้าร่วมอบรมในต่างประเทศและการเข้าร่วมศึกษาดูงาน ทำให้ทราบถึงบริบทของประเทศปากีสถานอย่างชัดเจน มองเห็นโอกาสในการดำเนินการเพื่อพัฒนาธุรกิจการเกษตร เช่น การประมงทางทะเลและการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ พื้นที่สำหรับการเพาะปลูก รวมถึงข้อจำกัดบางประการ เช่น การผลิตไฟฟ้าให้พอเพียงกับความต้องการของเกษตรกร ช่องทางการขนส่งและการกระจายสินค้า รวมถึงศักยภาพในการส่งออกสินค้าเกษตร ซึ่งคุ้มค่าต่อการลงทุนธุรกิจนี้เพิ่มเติมในอนาคต

นอกจากนี้ ได้แบ่งปันประสบการณ์การจ่ายค่าจ้างโมเดลการแบ่งผลประโยชน์แบบ Gainsharing ของไทย ในกรณีการเพาะเลี้ยงกุ้งทะเล ซึ่งตามปกติเกษตรกรเจ้าของฟาร์มเลี้ยงกุ้งมีการกำหนดเป้าหมายในแต่ละรอบการผลิต เช่น ปริมาณผลผลิตกุ้ง ขนาดกุ้ง อัตราการแลกเนื้อ (FCR) และคุณภาพกุ้ง เมื่อแรงงานมีส่วนร่วมในการผลิตกุ้งให้ได้ปริมาณมาก เกษตรกรเจ้าของฟาร์มสามารถนำผลผลิตไปจำหน่ายกับโรงงานหรือห้องเย็นโดยตรงได้ ซึ่งได้รับราคาที่ดี จึงแบ่งผลประโยชน์บางส่วนให้กับแรงงานด้วย ส่วนเป้าหมายขนาดกุ้ง เมื่อแรงงานสามารถเลี้ยงกุ้งให้ได้ขนาดใหญ่และมีค่าอัตราการแลกเนื้ออยู่ในระดับต่ำ เป็นการลดต้นทุนการผลิต เกษตรกรเจ้าของฟาร์มจึงแบ่งผลประโยชน์ให้กับแรงงาน เช่น ข้าวสาร ที่อยู่อาศัย การศึกษา เงินโบนัส และอื่นๆ

■ ประโยชน์ต่อหน่วยงานต้นสังกัด

บรรลุเป้าหมายตามตัวชี้วัดขององค์กร ดำเนินงานตามแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาทรัพยากรบุคคลที่ 1 เรื่อง พัฒนาและส่งเสริมบุคลากรให้มีความเป็นมืออาชีพเพื่อพัฒนาและแก้ไขปัญหาการเกษตรและสหกรณ์ และยุทธศาสตร์การพัฒนาบุคลากรกรมประมง ยุทธศาสตร์ที่ 1 พัฒนาและส่งเสริมทรัพยากรบุคคลให้เป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้มุ่งสู่การเป็นมืออาชีพด้านการประมง

■ ประโยชน์ต่อสายงานหรือวงการวิชาชีพในหัวข้อนั้นๆ

ประสบความสำเร็จในการพัฒนาบุคลากรทุกระดับของภาคธุรกิจการเกษตรให้มีทัศนคติที่ดีในการทำงาน โครงการรูปแบบโมเดลการแบ่งผลประโยชน์แบบ Gainsharing ที่มีคุณภาพ และมีทักษะในการพัฒนาการเพิ่มผลผลิตและปรับตัวรองรับการเปลี่ยนแปลงภาคอุตสาหกรรมโลกในอนาคต

■ กิจกรรมการขยายผลที่ได้ดำเนินการภายในระยะเวลา 60 วันนับจากวันสุดท้ายของโครงการ

จัดทำและเผยแพร่สรุปรายงานผลการเข้าร่วมโครงการเสนอต่อหัวหน้ากลุ่มเศรษฐกิจการประมง ผู้อำนวยการกองนโยบายและแผนพัฒนาการประมง เพื่อแจ้งเวียนหนังสือเผยแพร่ให้สำหรับบุคคลที่เกี่ยวข้องในหน่วยงาน และเผยแพร่สื่อการรายงานผลผ่านทางเว็บไซต์ ซึ่งผู้ที่สนใจสามารถนำข้อมูลดังกล่าวไปใช้ได้

- กิจกรรมการขยายผลที่จะดำเนินการภายใน 6 เดือนหลังเข้าร่วมโครงการ

ดำเนินการขยายผล โดยการเป็นผู้ให้คำปรึกษาแนะนำและแบ่งปันข้อมูลแก่ข้าราชการ พนักงาน และเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง รวมถึงเกษตรกรในภาคเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ เพื่อสร้างแรงจูงใจในการทำงาน เป็นแนวทางในการเพิ่มผลผลิตสินค้าเกษตรได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ส่วนที่ 3 เอกสารแนบ

- รายชื่อผู้เข้าร่วมโครงการและประเทศที่เข้าร่วมโครงการ
 - กำหนดการฉบับล่าสุด (Program)
 - เอกสารนำเสนอผลงานหลังจากเข้าร่วมกิจกรรมกลุ่ม (Group Presentation)
-